

په‌روه‌رده‌ی ئیسلامی بو پۆلی سییه‌می بنه‌ره‌تی

دانانی

واحد حه‌مه صالح

فاروق محمد علي عباس

ئازاد عمر سید احمد

وه‌رگی‌رانی

صادق عثمان عارف

پیداچونه‌وه‌ی زانستی

ابو بكر علي كاروانی

د.بشیر خلیل توفیق

سہرپہرشتی زانستی چاپ: فاروق محمد علی عباس

سہرپہرشتی ہونہری چاپ: عثمان پیرداود - خالد سلیم محمود

نہخشہ سازی ناوہرؤک و بہرگ و نامادہ کردنی وینہکان: عادل زرار آمین

تایپست: سہردار مصطفی محمد

جیبہ جیکردنی بڑاری ہونہری: یوسف احمد اسماعیل

به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

پیشه کی

سوپاس بۆخوای خاوهن هه مووشتیک، وه درودو سلاوله سهر گهره ی نیردراوان، محمد وه له سهر که سو کارویاوه ره باشه کانی و ئه وانه ی دوا ی که وتن تارۆژی ئاین و پاشان .

وه زاره تی په روه رده ی ریزدار له ههریمی کوردستانی عیراق ده رفه تیکی باشی ره خساند بۆ خزمه تکردنی رۆله کانی له نه وه سه ره رزه کان به داوالیکردنمان بۆ دانانی په رتوکی په روه رده ی ئیسلامی بۆقوناغی بنه رپه ت .

لیژنه که بینی که پرۆگرامه که کۆمه لیک ده قی قورئانی و فه رموده ی پیروزی پیغه مبه ر (د.خ) و هه ندیک شوینی باوه ر و په رستنی تیابیت و ئه م بابه تانه مان پیشکه ش کرد که به گویره ی فه رموده کانی پیغه مبه ر بوو (د.خ) له راقه ی فه رموده و ده قه کاندای ره چاوی رونی و به دیارخستنی شوینه کانی مه زنیمان کردوه و به ستنه وه ی ئه م رینماییه به رزانه به ژیانی راسته قینه ی رۆژانه مان .

ئه مه هه ندیک ئه رکمانه به رانبه ر نه وه کانمان . به لام مامۆستا به ریزه کان ئه وان ئه رکی خۆیان باشتر ده زانن وله سهر شوینی به رپرسیاره تیان دا کۆکی زیاتر ده کهن . وه ئه وان بریویان به وه یه که ده یلینه وه، به شیوه یه کی بابه تی و زانستیانه دوور له ده رچون بۆبابه تی ترو زیده رپۆیی و پشت ئه به ستیت به ریگه ی گفتوگو و وتووێژو چالاک ی ئاسانی گونجاو له گه ل ژیانی قوتابیانی هزی و ده رونی و شوینه وارییه وه .

هه روه هاپیویسته توندی به کار نه هینیت به هه مووچۆره کانیه وه به رامبه ر قوتابیان له به رئه وه ی قوتابی له م قوناغه دا بوونه وه ریکی هه ست ناسکه، وه ئامانجمان ئه وه یه که یه که کانی ئه م په رتوکه تیباگات به شیوه یه کی باش و هه ست به بوونی و فیزکردن و گفتوگو ی دروستکه ربکات، وه وتووێژبه ره وانی و بیته ئه ندایمکی کاراو به سوود بۆخوی و نیشتمانی و کۆمه لگه ی مرۆفایه تی به شیوه یه کی گشتی و کۆمه لگه ی ئیسلامی به شیوه یه کی تایبه تی .

سوپاسی هه رتیبینییه کی به نرخ یابیرۆکه ی دروستکه ر ده که یین که له پسرپۆرخواوه ن په یوه ندیه کان به ده ستمان ده گات تاسوودی لیوه رگرین له چاپه کانی داها تووی ئه م پرۆگرامه دا .

له گه ل ئاواتمان به سه رکه وتنی هه موولایه ک .

لیژنه ی دانان

وه رزی ٲه کم

گرنگی کارکردن

ئیسلام ئاینی کارکردن و کۆشش کردن وهه‌وڵدانه. داوا له‌موسلمانان ده‌کات ئیش بکه‌ن و سه‌ربه‌رزانه بژین هه‌روه‌ها دژی ته‌مه‌لی و کات به‌فیرۆ دانه هه‌روه‌ک خوای گه‌وره‌ فەرمویه‌تی: (وقل اعملوا فیسیری الله عملکم ..) (١).
 خیزانی سامان له‌گوندیکی کوردستانی نازیزدا ده‌ژین. باوکی که‌جوتیاره، به‌یانیان زوو، چالاکانه ده‌چیتته نیوکیلگه‌که‌ی. به‌هیوای به‌ده‌ست هینان و زیادکردنی به‌روبوم.
 دایکیشی به‌سه‌ره‌رشتی و به‌خیوکردنی ئازهل و مالاته‌وه خو‌خه‌ریک ده‌کات.
 سامان هاوکاری دایه‌و بابه‌ ده‌کات، هاوکات رۆژانه ده‌چیتته‌قوتابخانه، تائاینده‌یه‌کی گه‌ش بو‌خوی ونه‌ته‌وه‌که‌ی ده‌سته‌به‌ربکات.
 هه‌رکاریک سوودی گشتی تیا‌بیت خوای گه‌وره‌ش به‌رز ده‌ینرخینیت و پیروزی ده‌کات، وه‌ک له‌ئایه‌ته‌ پیروزه‌که‌ی سه‌ره‌وه‌دا هاتوو. هه‌رکه‌سیکیش پاداشتی کاری وه‌رده‌گریت و ره‌نجی بیبه‌رنابیت، چونکه خوای میه‌ره‌بان خوی بینه‌رو به‌ئاگایه له‌هه‌موو‌کۆششیک، که‌ده‌فه‌رمویت:

{وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى (٣٩) وَأَنْ سَعْيُهُ سَوْفَ يَرَى (٤٠)} (٢).

جوتیاریک له‌کیلگه‌دا.

قوتابیان له‌پۆلدا.

ژنیک ئازهل ده‌دۆشیت.

(١) سورة التوبة-١٠٥
 (٢) سورة النجم- ٣٩-٤٠

گفتوگو :

- ۱- بۆچی خیزانی سامان ئاژەل بەخۆدەکەن ؟
- ۲- باوکی سامان چ کاریک دەکات ؟
- ۳- بۆچی خوا داوا لە باوەرداران دەکات کە کاربکەن و بۆ ئەوە هانیان دەدات ؟
- ۴- (ئیشی قوتابیان لە ئیستاوه کۆشش کردن و یارمەتی دانی دایک و باوکە) لە سەر ئەم دەستە واژە بدوئ .

چالاکى :-

سامان هاوکاری هاوڕێییانی دەکات لە پاکژکردنەوی پۆله کە یاندا .
بینوسەوه :

وقل اعملوا فسیرى الله عملکم ورسوله والمؤمنون .

نزا

((خوایه من په نا به تو دهگرم له دهسته وهستانی و ته مبهلى)) .

سوره تی (العصر)

ئازادله نه وزادی هاوړپئی پرسى : روژانه چۆن کات به سهرده بهیت ؟

نه وزاد : به یاریی توپی پی .

ئازاد : نه ی کاته کانت ریگ نه خستوه ؟

نه وزاد : نه خیر ئترمنیش کاته کانم وهک تو ریگ ده خه م .

ئازاد : هاوړپئی خو شه ویستم، بزانه کات نرخیکى گه وره ی هه یه له بهر ئه وه له سه زمان پیویسته

به رزرایگرین و دابه شیکه یین بۆچه ندکاریکی سود به خش وهک نو یژکردن، حه سانه وه، جیبه جیکردنی

ئه رکه کانی قوتا بخانه، یاری، سهردانی هه قالان، خویندنه وه ی هه ندیک چیرۆک، فیربونی قورئان

و سهردانی خزمان . هه رله بهر گرنگی کات خوی گه وره سویندی پیده خوات :

بسم الله الرحمن الرحيم

{ وَالْعَصْرِ (۱) إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (۲) إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ (۳) } .

سویندی به کاتی العصر، یان، زه مان و سهرده م خواردوه چونکه له بهر لگه و ئایه ته کانی خو یه تی .

خوی گه وره له م سوره ته دا فی زمان ده کات که ئه گه مرؤف باوه پدارنه بی و کاری چاکه نه کات

وشتی راستی خو شنه وئ و له کاتی پیویستدا ئارام نه گریت ئه و لای خوا و له ژياندا سه رکه وتوو

نابیت .

گفتوگۆ:

۱- ده توانیت هه ندیک کرده وه ی چاکه بلئی ؟

۲- قوتابی پیشه نگ، ده بییت چۆن بییت ؟

۳- بۆئه وه ی مرؤف له روانگه ی خوی گه وره وه سه رکه وتو بییت ده بی چى بکات ؟

سوود :
خوای گه وره هانمان دهدات سوود له کاته کانمان ببینین، چونکه قه ره بونا کریته وه و زیان ده که این .

یاریگا .

سه ردانی هاوړپیان .

قوتابی له کاتی به جیهینانی ئه رکه کانی .

دهست هه‌لگرتن له ئازاردان

پێغه‌مبه‌رمان (د.خ) فه‌رمویه‌تی (موسڵمان ئه‌وه‌که‌سه‌یه‌ موسڵمانانی دیکه‌ به‌زمان و دهستی ئه‌و زیانیان پێنه‌گات) رێژوان قوتابه‌یه‌کی چالاک و زیره‌کی پۆلی سییه‌می بنه‌په‌تی یه‌ و هاو‌پێکانی خۆشیان ده‌وێت، رۆژیک له‌ری قوتابخانه‌دا پیاویکی به‌ سالا‌چووی بینی ده‌یویست بپه‌رپه‌ته‌وه‌ بۆ ئه‌و به‌ری شه‌قامیک بۆیه‌ رێژوان ده‌ستی گرت و پێی وت:

مامه‌ گیان با یارمه‌تی په‌رپه‌ته‌وه‌ت بده‌م پیاوه‌که‌ش سوپاسی رێژوانی کرد پاشان رێژوان به‌ مه‌به‌ستی کړینی ئاوێکی کانزایی چوه‌ فرۆشگایه‌ک وه‌ دوا‌ی کړینی ئاوه‌که‌ به‌راست و چه‌پی خۆیدا چاوی گێرا تاسه‌به‌ته‌یه‌کی خاشاکی به‌دی‌کردو (ده‌فره‌) (١) بۆشه‌که‌ی خسته‌ناوی . وه‌بینی که‌سیکی تر ده‌فریکی پلاستیکی بۆشی فرپیدا‌یه‌ ناوه‌ندی ریگا وئه‌ویش هه‌لیگرته‌وه‌و فرپیدا‌یه‌ ناو سه‌به‌ته‌که‌ی خاشاک . له‌وساته‌دا ریکانی هاو‌پێی به‌ویدا تیپه‌پی و پێی گوت: رێژوان بۆئه‌وه‌نده‌ چاوت ده‌گێرا بۆدۆزینه‌وه‌ی سه‌به‌ته‌ی خاشاک، (ده‌فره‌که‌)ت له‌رۆخی شه‌قامه‌که‌ فرپیدا‌یه‌ دواتر کارمه‌ندانی پاکژی دوریان ده‌خسته‌وه‌ .

رێژوان ئه‌م قسه‌یه‌ی لاپه‌سه‌ندنه‌بوو، بۆیه‌ وتی : به‌لام من ده‌مه‌وێت هاو‌به‌شیم له‌شکۆمه‌ندی جوانکاری شاره‌که‌مدا و له‌ئه‌رکی کارمه‌ندانی پاکژی که‌م بکه‌مه‌وه‌ . ئایا تو ئه‌و وانه‌یه‌ت له‌بیر کردوه‌ هه‌فته‌ی رابردو مامۆستای په‌روه‌رده‌ی ئیسلامی بۆی راقه‌کردین که‌ پێغه‌مبه‌رمان (د.خ) فه‌رمویه‌تی ((موسڵمان ئه‌وه‌که‌سه‌یه‌ موسڵمانان له‌زیانی زمان و دهستی پارێزراوین)) . منیش ده‌مه‌وێت ئه‌و پیناسه‌یه‌ بمگرته‌وه‌ .

چالاک‌ی به‌زارو کردار :

- ١- نمونه‌یه‌ک بپه‌رپه‌ته‌وه‌ له‌سه‌ر پارێزراوی که‌سانی دیکه‌ له‌زمانت .
- ٢- به‌نمایشیکی شانویی، به‌کرده‌یی بیسه‌لمینه‌، که‌سانی دیکه‌ چۆن پارێزراون له‌ زیان، به‌زمان یان ده‌ستی تو .

١- ده‌فر: له‌واتای وشه‌ی ((القنینه‌ الفارغه‌)) داها‌توه‌ .

وازهینان له دست وەردان له کاروباری خەلک

پینجه‌مبەرمان (د.خ) فەرمویه‌تی ((له‌نیشانە چاکەکانی مەرۆفی موسڵمان دەست وەرنەدانه له‌کارێک پە‌یوه‌ندی بە‌وه‌وه‌ نه‌بی‌ت)) .

دە‌گێرپنە‌وه‌ سێ‌ کە‌س بۆ‌ چاره‌سه‌ری کێ‌شه‌ یه‌کی پە‌یوه‌ست بە‌دروستکردنی خانویه‌ک کۆ‌بوونه‌وه‌ . پیاویکی تر بێ‌ ئە‌وه‌ی مۆ‌له‌تیان لی‌وه‌رگری‌ت هاته‌ نی‌وانیان و پاش کە‌می‌ک، بە‌دە‌نگی بە‌رز وتی : من بە‌باشی دە‌زانم ئە‌ندازه‌یه‌ک له‌ وپارچه‌ زه‌ویه‌ی نزیکتان بخه‌نه‌سه‌ر زه‌ویه‌که‌ی خۆتان و فراوانی بکه‌ن . ئە‌وانیش پێ‌یان وت : خاوه‌نداری‌تی ئە‌و ئە‌وپارچه‌زه‌ویه‌ بۆ‌کە‌سیکی تر دە‌گه‌رپێ‌ته‌وه‌ ئێ‌مه‌ ئە‌و مافه‌مان نیه‌ کاری وابکه‌ین .

یه‌کیکیان کە‌ناوی (د‌ل‌شاد)بوو فەرموده‌که‌ی سه‌ره‌وه‌ی پینجه‌مبە‌ری بە‌به‌ل‌گه‌ هینایه‌وه‌ پاشان رویکرده‌ فەرهادو وتی : بینیت چۆن ئە‌وپیاوه‌ بێ‌ ئە‌وه‌ی پە‌یوه‌ندی بە‌کاره‌که‌مانه‌وه‌هه‌بی‌ت و مۆ‌له‌ت وەرگری‌ت هه‌ل‌دایه‌و قسه‌ی کرد ؟

فەرهاد : بێ‌گومان ئە‌وه‌ کە‌سیکی نه‌زان و زیاده‌ رۆ‌ بوو .

د‌ل‌شاد : دیاره‌ ئە‌و نه‌یده‌زانی کە‌باشتر وایه‌ موسڵمان ئاکاری جوان بکاته‌ کال‌او سیمای خۆی چونکه‌ ئاینه‌که‌مان خۆی پوخت و جوانه‌ و ئاکاری جوانیشی له‌هه‌ل‌گرانی ده‌وی‌ت کە‌ یه‌کیک له‌وانه‌ (وازهینانه‌ له‌کارێک پە‌یوه‌ندی پێ‌ته‌وه‌نه‌بی‌ت) .

فەرهاد : باشه‌ گەر کە‌سیک ئاره‌زووی قسه‌کردنی له‌کارێکدا هه‌بوو به‌لام رێ‌ی پینهدرا

یان داوای لێ‌نه‌کرا‌بوو ئە‌وکات هه‌ل‌ویستی چی ده‌بی‌ت ؟

د‌ل‌شاد : گه‌ره‌ه‌ل‌ویسته‌که‌ بێ‌ ده‌نگی خواست، ده‌بێ‌ بێ‌ده‌نگ بی‌ت . چونکه‌ ئە‌وانه‌ی دە‌ست وە‌رناده‌نه‌ کاری کە‌سانی دیکه‌وه‌ رێ‌زدارو خۆشه‌ویستن . کە‌واته‌ له‌سه‌ر مەرۆ‌فه‌که‌ خۆی بناسی‌ت و رێ‌زی خۆی بگری‌ت و له‌کاروباری ئە‌وانی ترا قسه‌نه‌کات به‌بێ‌ مۆ‌له‌ت وەرگری‌تن لێ‌یان له‌به‌رئە‌وه‌ی هه‌ست به‌شه‌رمه‌زاری ده‌کات . بازمانی بگری‌ت، هەر زمان ده‌بی‌ته‌ هۆی تیاچوونی خاوه‌نه‌که‌ی گه‌رسنوری به‌زاند وه‌ک وتراوه‌ (کوشتنی مەرۆ‌ف له‌ نی‌وان دووشه‌ویلاکیه‌تی) .

راھىتان:

۱- وەلامى راست لە نىۋو كەوانە كاندا ھەلبژىرە :

ا - ئەگەر ھاوړېكەت چەند نەينىه كى خۆى ھەبوو (پرسیاری لەبارەو ە بکە - کارت بەسەریه وە نەبیت) .

ب - ئەگەر دوو كەس بە چرپە قسەیان دەكرد (لىیان نزیك ببەو ە - لىیان دووربکەو ە) .

ج - گەر كەسێك بەسەردان چو ەمالى دروسىكەت (لى ى دەپرسى ناوت چیه و بۆچى

دەچى - ھیچ پرسیار لە خۆتەو ەناكەیت) .

۲- چالاكى : كەسێك لە شوفىرى ئۆتۆمبیلیكى وەستاو دەپرسیت : بۆچى وەستاو ە ؟ ئایە بەلاتەو ە راستە ، بۆچى ؟

دانایی پیغه‌مبهر (د.خ)

احمد قوتابیه‌کی ژيرو زیره‌ک بوو، بیرى له‌ناخ و نهینى کاره‌کان ده‌کرده‌وه، ده‌یویست به‌ته‌واوی له‌رووداوه‌کان بگات . جاریک گوئی لیبوو وتاریبیژیک باسی دروستکردنی (الکعبه) ده‌کات له‌مه‌ککه‌ی پیروژ، بویه دواتر له‌زانایه‌کی ئاینی پرسى : مامۆستای به‌پیز، بۆچی قوره‌یشیه‌کان سه‌ر له‌نوی که‌عبه‌یان دروستکرده‌وه ؟

زاناکه‌گوئی: چونکه، که‌عبه‌ی پیروژ دیواره‌کانی له‌داروخانو له‌تبووندا بوو، سه‌ریشی نه‌گیرابوو، بویه ناچار بوون نۆژهنی بکه‌نه‌وه .

احمد : ئه‌ی چۆن کاره‌کانیان ده‌ست پیکرد، هۆکاری جیاوازی کانى له‌بۆچوونه‌کاندا چى بوو ؟ مامۆستا : هه‌موان به‌شداربوون له‌کارکردن تیايدا، تا دیواره‌که گه‌یشته جیى دانانى به‌رده ره‌شه‌که، له‌ویدا کیشه‌ رویدا به‌هۆی ناکۆکییان له‌سه‌رئه‌وه‌ی شه‌ره‌فمه‌ندی دانانى به‌رده‌که بۆکئ بیت . تاکار گه‌یشته ئاستی پیکدادان .

احمد: ئه‌ی له‌سه‌رچى ریکه‌وتن و پیکدادان روینه‌دا ؟

مامۆستا : پیکهاتن له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی، چاوه‌پڕى بکه‌ن ئه‌وه‌که‌سه‌ی دیته‌ژورئى له‌ده‌روازه‌ی مالى خواوه بکریته دادوهر و بریاری جیبه‌جئ بکه‌ن . به‌ویستی خوا ئه‌وه‌که‌سه (محمد الامین) بوو. هه‌موان رازی بوون و به‌یه‌ک ده‌نگ وتیان، و (الامین) هات . به‌بریاری رازین .

احمد : باشه، ئه‌ی چۆن کیشه‌که‌ی چاره‌سه‌رکرد ؟

مامۆستا: که‌ محمد (د.خ) تیگه‌یشت کیشه‌که له‌سه‌ر چیه‌ عه‌باکه‌ی سه‌رشانى راخست هه‌رسه‌رۆک هۆزیکى ناکۆک له‌گۆشه‌یه‌که‌وه به‌رزى که‌نه‌وه تا پیکه‌وه گه‌یاندىانه جیى مه‌به‌ست و به‌ده‌ستی پیروژى له‌وجییه‌دا له‌ دیواره‌که دایناو به‌و شیوه‌یه ئه‌و ئاگره‌ی کوژانده‌وه و کوئایى به‌کیشه‌که‌هات .

۱- چه‌ندپرسیاریک:

۱- که‌عبه‌ی پیروژ له‌چ شاریکدايه ؟

ب- هۆی چى بوو قوره‌یشیه‌کان سه‌رله‌نوی که‌عبه‌یان بیناکرده‌وه .

ج- له‌دروستکردنه‌وه‌ی دیواری که‌عبه‌دا، کاتى دانانه‌وه‌ی به‌رده‌ره‌شه‌که کیشه‌یه‌ک سه‌رى

هەلدا، لەسەرچی بوو ؟

د - ئایا گەیشتنە هیچ ریکەوتنیک ؟ چۆن بوو ؟

۲ - زانیاریم پتر دەکەم: (الکعبۃ) واتە مالى خوا، دەکەوتتە مەککەى ریزدار، رووگەى نوێژە بۆموسلمانان .

۳ - خۆم تاقیدەکەمەوہ :

۱ - ئەگەر ناکۆکیەک لەخیزانەکەمدا یا نیوان ھاوڕیپیانم سەرى هەلدا، هەول دەدەم ھۆکارەکەى بزنام .

ب - پاشان بەریگەى لەیەک گەیشتن ولیک نزیکبوونەوہ دەگەریم بۆچارەسەر .

ج - دەخوایم لایەنەکانى کیشەکە پیکەوہ کۆبنەوہ و بەئارامى و هیواشى چارەى بکەن .

چالاکى :

بامامۆستا (لێژنەىەکى) سى کەسى

پیک بیئى بۆ چارەسەرى

هەر کیشەىەک هەستى پیدەکەن

و سەرھەلدەدات .

هاورپيەتى پرسۆزو مپهرەبانى

رۆژىك جىنشىنى دووهم (عمر كورپى الخطاب) . له گەل منداڵەكانى يارى دەكردو دەيلاواندن ، ئەوانىش خۆشحال و شاد ببون . له وكتەدا كەسپىك هاتەلاى عومەر و منداڵەكان شوپنەكەيان بە جىهپشت لەبەر مپوانەكە . ئەوپياوہ يەكپىك بوو لەسەر كارەكانى جىنشىن بۆناوچەيەك ، هاتبو فەرمان وەرگرپت و بروت بۆ سەركارى خۆى . كەئەو ديمەنەى بىنى سەرى سورما و لە جىنشىنى پرسى : ئايا چۆن بەرپىزت (گەرەى موسلمانان) يارى لەگەل منداڵان دەكەى ؟

عمر لپى پرسى : ئەى تۆ چۆن لەگەل منداڵەكانت رەفتار دەكەيت ؟

گوتى : قوربان تائىستا هپچ كام لە منداڵەكانم ماچ نەكردووہ ! لپردا (عمر) پيشەواى موسلمانان ھەلوپستەيەكى كرد ، وتى : تۆ كە لەگەل منداڵى خۆت ئەوئەندە توندو تپژبپت ، بەكەلكى بەرپرسى كەسانى تر ناىەيت ، لەسەر كارەكەى لاىبرد و كەسپىكى ترى راسپارد لە جياتى ئەو .

چالاكى :

١- نپوان دەستەواژەى ستوونى دەستەراست دەگەيەنم بەوہى لەگەلى دەگونجپت لەستوونى دەستەچەپا:

موسلمان ھاورپىكارپكى نەرم و نپانە . كردارەكان جوان دەكا .

هاورپيەتى پرسۆزومپهرەبانى بۆمنالان .

٢- وشەى (بەلى) لەبەردەم وشە يا دەستەواژەى راست دادەنپم ، وە وشەى (نەخپر)

لەبەردەم وشە يا دەستەواژەى ناراست لە وانەى خواروہ دادەنپم :

ئپسلام داواى لەشوپن كەوتووانى كردووہ كە ھاورپيەتى منالان پرسۆزو مپهرەبانى بكەن ،

له بهرئەوێ هاورپێهێتی پرسۆزو میهره بانى :

- فهرمى پیکراوه . ()

- فهرمى پینه کراوه . ()

۳- وه لآمى ئەو پرسىارانەى خواره وه ده ده مه وه :

ا- بۆداىباب هاورپێهێتى منالانىان پرسۆزومیهره بانى ده کهن ؟

ب- هاورپێهێتى پرسۆزومیهره بانى ئەبیت چۆن بیت ؟

ج- بۆداىباب له رووى منالانىان بزەیان له سه ر لێوه ؟

۴- بۆشاییه که به وشه ی گونجاو پرپکه ره وه :

..... بۆ منالانم کاتى قسه ده کهن له گه لما قسه ده کهم، رینگه ده ده م،

گوئى راده گرم .

سرود

((بیداری))

الله أكبر ده مه و به یانه
سه ره تای رۆژو چالاکی ژیانه

++++

پیش له تۆ ههستان له خه و بولبولان
واگه شان هه گشت خونچه و گولان

++++

به جیکه جیکیان جوجه له و مه لان
له گه له تۆ ده لێن سوپاس خوداگیان

++++

وابه یانیه ههسته و بیداربه
کاتی نوێژواهات تۆش دهست به کاربه

++++

هۆنراوهی / م / صادق عثمان عارف

وہرزی دووہم

سوره تی (القدر)

تایدن : داوای له باپیری کرد، سه بارهت مانگی پیروزی (رمه زان) زانیاری بداتی .
 ئه ویش گوتی : کوری شیرینم، ئه ومانگه تایبه تمهندی خوئی هه یه له نیو مانگه کانی سالد، چونکه
 قورئانی پیروزی تیدا دابهزی بۆ سه ر دلّی پیغه مبهری خوشه ویستمان محمد (د.خ) . به مانگی
 قورئان ناسراوه، مانگی (خیرو به لا گپپی و گوپرایه لی و په رسته نه . و خوای گه وره به روژوبونی
 ئه م مانگه ی له سه ر موسلمانان پیویست کرد).
 تایدن: ئایا گه وره یه کی تر بوئه م مانگه هه یه ؟
 باپیره: به لی، له م مانگه دا شه ویکی پیروزی تیدا هه یه و ئه ویش شه وی (القدر) ه له ده کۆتاییه که ی
 رمه زان .

وهک خودا ده فه رمویت :

بسم الله الرحمن الرحيم

{إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (۱) وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (۲) لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ (۳)
 تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ (۴) سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ (۵)}

واتا : ئیمه قورئانمان نارده خواره وه له شه وی القدر . تو چوزانیت شه وی القدر چیه . شه وی
 القدر خیرتره له ۱۰۰۰ مانگ واته ۸۳ سال و ۴ مانگ .

گفتوگۆ :

۱- تایبه تمهندی مانگی رمه زان له چیدایه ؟

۲- شه وی القدر چۆن به سه رده بیت له گه ل خیزانه که تدا ؟

۳- روژو به لگه یه له سه ر چ شتیکی ؟

۴- گرنگی شه وی القدر له چیدایه ؟

۵- شه وی (القدر) چی یه ؟

نزا ..

خوایه روژو و نوێژه کانمان لی وه رگه .

سوود :

خوای گه وره پاداشتی ئه و چاکه کارانه ده داته وه که هاوکاری هه ژاران ده که ن .

سوره‌تی الکوتر

به‌مه‌به‌ستی ئە‌نجامدانی نوێژی هه‌ینی - وه‌ک هه‌میشه - سالار له‌گه‌ڵ باوکی رۆیشت بۆمژگه‌وته نزیکه‌که‌ی مالمیان، مامۆستای پێشنوێژ له‌رکاتیکی نوێژه‌که‌ دا سوره‌تی (الکوتر) ی له‌دوای سوره‌تی (الفاتحة)، ده‌خویند. دوای گه‌رانه‌وه‌یان بۆماله‌وه. سالار داوای له‌باوکی (که‌ مامۆستایه) کرد که‌ واتای سوره‌تی (الکوتر) ی بۆرافه‌بکات.

جا باوکه‌که‌ وتی : کاتێ نێرینه‌کانی پیاویک ئە‌مردن قوره‌یش ئە‌یانوت فلان بێ کور که‌ وتبوو. جاکاتی (ابراهیم) ی کورپی پێغه‌مبه‌ر (د.خ) مرد هاوبه‌شکاران هه‌ندیکیان چونه‌لای هه‌ندیکی تریان وتیان محمد بێ کور که‌وت، خوای گه‌وره‌ش سوره‌تی (الکوتر) ی دا‌به‌زاند .

بسم الله الرحمن الرحيم

{ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوتَرَ (١) فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ (٢) إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ (٣) }

واتا ئیمه‌ئاوی (الکوتر) مان دایه‌ تۆ وه‌تۆش نوێژ بۆ خوات بکه‌ و قورپانی بکه‌ و بێگومان دوژمنت بێ کور و وه‌چه‌یه‌ پاشان وتی : خوای میهره‌بان خیری زۆری له‌زانست و شکۆیی له‌هه‌ردوو جیهاندا به‌خشیه‌ پێغه‌مبه‌ره‌که‌ی و وه‌چه‌شی تا رۆژی دوایی به‌رده‌وام ده‌بیت و نابریته‌وه‌ . سالار گوتی : بابه‌گیان، سوپاست ده‌که‌م له‌سه‌ر ئە‌م زانیاریه‌ پرماناو به‌هایانه .

گفتوگۆ :

- له‌ته‌نگانه‌و قه‌یرانه‌کاندا په‌نا بۆکی ده‌به‌ین ؟
- له‌شه‌و و رۆژیکدا چه‌ند جار نوێژ ده‌که‌ین ؟
- جگه‌ له‌ (خوا) خوایه‌کی تر هه‌یه‌ شایسته‌ی په‌رستن بیت ؟

سوود :

له‌سه‌رمان پێویسته‌ کاری چاکه‌ ئە‌نجام ده‌ین و بانگه‌یشتیشی بۆبکه‌ین، هه‌روه‌ها دووربین له‌گشت کاریکی ناپه‌سه‌ندو تی‌کده‌رانه . مرۆفی باوه‌ردار نابێ گۆی له‌قسه‌ی خراپی هه‌ندی که‌س بگریت و خراپه‌ و خراپه‌کارانیش سه‌ره‌نجام به‌شیان تیاچوونه .

نزا

په‌روه‌ردگار درود و سۆزت به‌سه‌ر محمد و که‌سوکارو یار و یاوه‌ره‌ به‌ریزه‌کانیدا برێژه .

گوپرایه‌لی خوا له گوپرایه‌لی دایک و باوکدایه

له شاری سلیمانیدا خیزانیکی چوار که سیی به خته‌وهر هه‌بوو، به یانیان باوکیان زوو له‌خه و هه‌لده‌ستاو هه‌ندیکی زیگیری دهوت، یه‌کیک له‌وانه (به‌ناوی خویه‌ک که هیچ شتیکی له‌په‌نای ناوی ئه‌ودا زیانی پیناگات، نه‌له‌زه‌ویدا نه‌له‌ئاسمان، هه‌رئه‌ویش بیسه‌رو زاناو به‌ئاگایه له‌هه‌مووشتیکی). به دوا‌ی هه‌ستانی باب‌ه و دایه دا کورپه‌که‌ی له‌خه‌ورا ده‌بوو، پاش سلوو کردن، ده‌ست و ده‌م و چاو شوشتن و پیکه‌وه له‌سه‌ر خوانی نانی به‌یانی کو بونه‌وه دایکیان به‌دلخوشییه‌وه ته‌مه‌نی دریز و پر خیرت بۆده‌خوازم .

باوکیان که چاوی برپی‌بووه کورپه‌که‌ی چون به‌ده‌ستی راست خواردنی هه‌لده‌گرت و ده‌یوت (بسم الله)، زور شاد بوو، وتی : کورم وامن ده‌پۆم بۆفه‌رمانگه بۆسه‌رکار، تۆش ده‌چیت بۆ فروشگه؟ به‌لی باب‌ه‌گیان . تانزیک‌ی نیوه‌پۆ له‌وی ده‌بم، پاشان خۆم ئاماده ده‌که‌م و دوا‌ی نیوه‌پۆ ده‌چم بۆقوتابخانه . باوکی سوپاس و ئافه‌رینی لی‌کرد .
کچه‌که‌یان مۆله‌تی لی‌وه‌رگرتن تابجیت بۆ قوتابخانه، دایکی گوتی : باشه کچم تۆش برۆ بۆکاری خۆت و به‌خوات ده‌سپی‌رم .

کاتی چونه قوتابخانه‌ی کورپه‌که‌یان نزیک بو‌ه‌وه و ده‌رکی فروشگه‌ی به‌ست و گه‌پرایه‌وه مال‌ی تازه‌می نیوه‌پۆ بخوات و خۆی ئاماده‌بکات بۆچوونه قوتابخانه وان‌ه‌ی یه‌که‌م، په‌روه‌رده‌ی ئیسلامیان هه‌بوو، باب‌ه‌ته‌که‌ش (گوپرایه‌لی خوا له‌گوپرایه‌لی دایک و باوکدایه) بوو .
مامۆستا ده‌ستی کرد به‌رافه‌کردنی باب‌ه‌ته‌که‌و وتی : رۆله‌کانم، گوپرایه‌لی، واته : گوپگرتن بۆئه‌وشته‌ی داوامان لی ئه‌کریت یالیمان قه‌ده‌غه‌ده‌کریت یا‌هه‌ستان پی‌ی یانه‌کردنی به‌ره‌زامه‌ندی خۆمان .

پاش ئه‌وه‌ی زانیتان پی‌گه‌ی دایک و باوک چه‌ند به‌رزه لای خوا / ئه‌ی رۆله‌کانم / بال‌ی میهره‌بانیان بۆراب‌کیشن، ته‌مه‌نیشیان به‌ره‌و پی‌شترجیت پی‌ویسته ملکه‌چتربن بۆیان وه‌ک خوی به‌سۆز ده‌فه‌رمویت (واخض لهما جناح الذل من الرحمة) .

توانا، برپاری دا که‌گه‌پرایه‌وه مال‌ه‌وه ده‌قی ئامۆژگاریه‌کانی مامۆستا بۆ دایک و باوکی بگپرتنه‌وه

راھینان:

۱ - چەند پرسىيارىك لەسەر دەقەكە:

أ- ئەندامانى خىزانەكەت كۆن ؟ ناونوسيان بکە لەم بۆشايىانەى خوارەوہ دا:

باوک _____ دايک _____ برا _____ خوشک _____ .

ب- كۆ بوو ھاوکارى باوکەكەى دەکرد ؟ لەچ بواریكدا بوو؟

۲- ئەو لاكيشانەى خوارەوہ پىر بکەرەوہ:

أ- كورم، ئاياتۆش دەچیت بۆ ؟

ب- كچەكە گوتى دايە، وامنیش دەچم بۆ.....

ج- وانەى يەكەم پەرەردەى ئىسلامى بوو، بابەتەكەشى

۳- راقەى ئەم وشانەى خوارەوہ بکە:

أ- الا نقياد ب- اللين ج- الخضوع .

۴- خۆم رادىنم كە :

أ- گەر دايكم بانگم بكات، وەلامى بەم شىوہىە دەدەمەوہ :

بەلئى دايەگيان بفرموجيت دەوئى .

ب- ئەگەر باوكيشم تينوبوو، بئى دواكەوتن، بەرپزەوہ ئاوى پيشكەش دەكەم .

ج- ھەرەوہا ئەگەر باوكم داواى كرد لەھەندى كاتدا لەمال نەچمەدەرى، گوپراپەلى دەكەم و

سەرپيچى ناكەم .

دئسۆزی له به جیهینانی ئه رکدا

پێغه مبهری خوا (د.خ) ده فهرمویت : (خوای گه وره خوۆشی له وه دیت هه رکاریکتان ئه نجامدا پوخت وته واو بیت).

روژیک (ره وه ز) به هاوړیکه ی که ناوی (رامان) هگه یشته، خه مبارودلته نگ وته نیا بوو، سه باره ت به و ره وشه لئی پرسى : ئیمه قوتابین و ئیستا کاره که مان ئه وه یه ده بیت کۆشش بکه ین رامان، بو ئه تبینم دلته نگى؟ ئه ویش له وه لامدا وتى : ئه ی نه تزانیه وه له زۆرینه ی وانه کاندایه رنه چوم. ره وه ز له گه ل ئه وه ی دللی هاوړیکه ی دایه وه و داوا ی لیکرد کۆلنه دات، بو ی روونکرده وه که سه رکه وتن له خویندندا به نده به ری کخستنی کات و هه ل به فیروونه دان پتر له زیره کی که سه که . بو یه رامان دوا ی سوپاسکردنی، به په روۆشه وه پى ی ووت : هه رچه نده کۆشش ده که م به لام ده رناچم .

ره وه ز گوته ی : هاوړی خو شه ویستم، ئه وه به جوانی کۆشش ناکه ی و به چپی ناخوینی و هه ر به ناو کۆشش ده که ی پیویسته هه ریه که مان روژانه کاته کانمان ری کخه ین به وانه کاندایه بچینه وه و خو ئاماده بکه ین بو روژی داها توو تاله تا قی کردنه وه دا سه رکه وتوبین و ئه نجامی باش به ده ست بینین . گه ر به م شیوه یه ئه رکه کانمان به جیهینا واته پشتگویمان نه خستوه و ئه مه شه واتای ری ز له کات گرتن، جیه جیه کردنی فه رمووده که ی سه ره وه ی پێغه مبه رمان (محمد) ه (د.خ). وه فه رامۆش کردنی کار و جوان ئه نجام نه دانی ناپاکیه و خوای گه وره ده مانبینی و ئاگای لئی هه چی ده که ین و چی ناکه ین .

چالاکی :

- ۱ - چالاکیه کی کرده یی سه باره ت (ئه رک به جیهینان) ئه نجام بده و به فه رمووده یه کی پێغه مبه ر (د.خ) به لگه ی بو به یینه ره وه *
- ۲ - چالاکیه کی تر به زارت، ئاماژه پى بکه، سه باره ت (ری ز گرتن له کات) .

* به لگه هیتانه وه به فه رمووده به هاوکاری مامۆستا ده بیت .

دراوسیه‌تی باش

روه‌ند به‌باوکی گوت :

بابه‌گیان : ئەم‌پۆ مامۆستا که‌مان سه‌باره‌ت دراوسیه‌تی و ئەرکی مرۆف به‌رامبه‌ر هاوسیه‌کی به‌گویره‌ی ئاینی ئیسلام و بواره‌ جۆراوجۆره‌کانی په‌یوه‌ندی نیوان دراوسیه‌کان باسی بۆده‌کردین، ئاماژه‌ی ده‌کرد بۆ پیروزی مافه‌کانی نیوانیان و چۆن مرۆف ناتوانی ته‌نها بژی و پیویستی به‌که‌سانی ده‌وروبه‌ریه‌تی تازیانیکی شارستانی و کۆمه‌لایه‌تی سه‌رکه‌وتوو ده‌سته‌به‌ریکات . وه‌گرنگی دراوسیه‌تی و په‌یوه‌ندی باشی نیوان دراوسیه‌کانی باسکرد بۆمان له‌به‌رئه‌وه‌ی ئەوان وه‌ک که‌س و کارن بۆ به‌کتر. له‌به‌رئه‌وه‌ له‌سه‌رموسلمانانه‌ که‌ریزی دراوسیه‌کی بگریت و ده‌ست له‌ئازاردانیان هه‌لگریت و کاتی پیویست یارمه‌تیان بدات . ته‌نانه‌ت ئاینی پیروزمان ئەو په‌یوه‌ندییه‌ی به‌پایه‌یه‌کی گرنگی باوه‌ر هه‌ژمارکردوه، وه‌ک پیغه‌مبه‌رمان محمد (د.خ) له‌و روه‌وه‌ فهرمویه‌تی :

((من کان یؤمن باللّه والیوم الآخر فلیکرمُ جارهُ)) . یان ((من کان یؤمن باللّه والیوم الآخر فلا یؤذ جارهُ)) . واته ((ئەو که‌سه‌ی باوه‌ری به‌خواو روژی دوابی هه‌یه‌ باریز له‌دراوسیه‌ی بگریت)) یان ((با ئازاری دراوسیه‌ی نه‌دات)) . وه‌له‌م باره‌یه‌وه‌ چه‌ند فهرمووده‌یه‌کی باسکرد بۆمان له‌وانه‌ ئەم فهرمووده‌ پیروزی پیغه‌مبه‌ری مه‌زن که‌ تیایا ده‌فهرمویت :

((من کان یؤمن ..)) وه‌له‌م فهرمووده‌ پیغه‌مبه‌ر (د.خ) شتیکی زۆر گرنگی باسکردوه که‌ باوه‌ر به‌ریزگرتنی دراوسیه‌ی وه‌چاوکردنی مافه‌کانی به‌سه‌رته‌وه‌ له‌وه‌ش زیاتر به‌لکو سه‌ره‌وه‌مان ده‌فهرمویت : ((مازال جبریل یوصینی بالجار حتی ظننت أنه سیورته)) .

واته ((جوبریل سه‌باره‌ت به‌ دراوسیه‌ی ئەوه‌نده‌ سپاردیه‌ی ده‌کردم هه‌تا وا مه‌دزانی که‌میراتم لی ده‌گریت)) جا پیغه‌مبه‌ر (د.خ) وایزانی (که‌موسلمان مافی له‌ میراتی دراوسیه‌ی هه‌یه‌) وه‌ئه‌مه‌واتای شوینی به‌ریزی دراوسیه‌ی و مافه‌کانیه‌تی له‌ئیسلامدایه .

گفتوگۆ :

به‌دوو نمونه‌ باسی مافی دراوسیه‌ی له‌سه‌ریه‌کتر بکه‌، به‌فهرمووده‌ش به‌لگه‌ی بۆ بینه‌ره‌وه .

هاورپیه‌تی

پیغه‌مبه‌ری ئازیز محمد (د.خ) ده‌فه‌رموئیت:

(المرء علی دین خلیله فلینظر أحدکم من یخالل).

واته : (مرؤف له‌سه‌ر ره‌وشتی هاورپیکه‌یه‌تی واتا ره‌وشت و ره‌فتاری هاورپیه‌که‌ی جا هر یه‌کینکتان بابروانیتت هاورپیه‌تی کئی ده‌کات).

فه‌هاد که‌قوتابیه‌کی قوئاغی بنه‌ره‌تی بوو، له‌باوکی پرسی: بابه‌گیان واتای هاورپیه‌تی چی‌ه‌و چۆن ده‌بیئت؟
باوکی : هه‌لبژاردنی که‌سیک بۆ په‌یوه‌ندی و قسه‌کردن و گۆرپینه‌وه‌ی بیرورا له‌گه‌لیا و یارمه‌تیدانی له‌کاتی پیویست و ئامۆژگاریکردنی بۆدوورکه‌وتنه‌وه له‌لادان و شتی خراپ . یاسوود وهرگرتن لئ ی له‌م شتانه‌دا .

کورپی شیرینم مرؤف بۆئه‌وه‌ی له‌ژیندا به‌رده‌وام و سه‌رکه‌وتوو بیئت پیویستی به‌هۆگری و تیکه‌ل بوونه نه‌ک دابراڤان و گۆشه‌گیری . ئه‌وه‌تا پیغه‌مبه‌ری خودا (د.خ) ده‌فه‌رموئیت :
(علیکم بالجماعة، فأنما يأکل الذئب من الغنم القاصية).

واته : ((له‌سه‌رتانه په‌یوه‌ست بن به‌کۆمه‌له‌وه، چونکه گورگ له‌مه‌ری دوره په‌ریز ده‌خوات)) .
فه‌هاد: ئه‌ی چۆن بتوانم له‌هاورپیه‌تییدا سه‌رکه‌وتوویم، له‌کاتییدا هه‌ندیک له‌هاورپیان به‌ناپاکی و پیلان و دوژمنایه‌تی ره‌فتار له‌گه‌ل یه‌کده‌که‌ن؟! . تۆش بابه‌گیان ئه‌زمونی پترت لایه له‌و بواره‌دا .

باوک : کورپم، که‌واته تۆلاریت له‌خودی هاورپیه‌تی نیه، به‌لکو دوودلیت له‌بنه‌ماکانی هه‌لبژاردنه‌که‌یه‌تی .

فه‌هاد: به‌لئ، وایه بابه‌گیان .

باوک : کورپی خۆم، پلان و نه‌خشه‌ی کرده‌بیئت بۆ وینه ده‌که‌م که‌سه‌رکه‌وتوو بیئت له‌و بیروکه‌یه‌دا .

فه‌هاد: باوه، رۆژیک یه‌کیک له‌قوتابیانمان شوشه‌ی په‌نجه‌ره‌کانی قوتابخانه‌ی شکاند به‌بیانوی دهرنه‌چوونی له‌هه‌ندی وانه‌دا .

باوک : ئه‌ی تۆهیچت پئی نه‌وت ؟

كوپ : به لى، وتم : براگيان بۆچى ئەوكارەت كرد ؟ ئايا شكاندى ئو شووشانە سوودت

پيدەگەيەنى يان به و كارە دەچيته پۆلى سەروتر ؟

باوك : ئەى، وەلامى ئو چى بوو؟

كوپ: گوپى بۆگرتەم و پەشيمانى دەربېرى، بەلئىنى دا بەخویدا بچيته وە و هەلەى وانەكات،

داواى لئيبوردنیش لەمامۆستايان بكات . باوكە ئايا هەموكەسيك بۆ ھاوپېيته تى دەست دەدەن؟

باوك : تەمەن دريژبیت كورم . تۆش ھاوپېيته تى كەسى دلسۆز و روناكبير و بەئەمەك و

رەوشت بەرز و زيرەك بکە .

فەرهاد : بابەگيان، ئو مەرجانە لە (نەوزاد) دا بەدى دەكەم، كەواتە لەگەلى دەبمە ھاوپى .

باوكى : ئافەرين، كورم . چاكت وت . تۆش ئەركت دەكەويته سەر بەرانبەر ھاوپىكەت

پيويسته ئەنجامى بدەيت .

۱- چالاكى:

مامۆستا داوا دەكات قوتابيهك باس لەئەزمونى ھاوپېيته تى سەرکەوتوى خۆى لەگەل قوتابيهكى

پۆلەكەى يان هەرپۆليكى تر، بۆقوتابيهكانى تر بكات .

۲- چەند پرسيارىك :

أ- ئايا دەتەويت بەتەنها بژيت يان لەگەل كەسانى تردا ؟

ب- ئايا ھاوپېيته تى كەسانى تربى بەرنامە و بيرکردنە وە دەكەيت ؟ بۆچى ؟

ج- كاميان سوودمەندە : گوشه گيرى، يان تيکەلبوون؟! .

۳- خۆم لەم بوارانەدا تاقيدەكەمە وە :

أ- گەر ھاوپېيهك بەقسە هيرش بکاته سەرم، بەنارەوا . خۆپاگردهبم .

ب- گەر ھاوپىكەم ناساغ بوو، سەردانى دەكەم .

۴- ھاوپىكەم تاقيدەكەمە وە :

أ- ئايا شاد دەبيت كەبزانيت لەكارو خویندندا سەرکەوتوو بووم ؟

ب- ئايا پيم دەليت كەمنى خوش دەويت ؟

ج- ئايا نهيئيهكانم دەپاريزى ؟

مزگه‌وت و نوێژکردن لێ ی

باوکی رێدار پۆشاک‌ی خاویڤ و تاییه‌تی پۆشی بوو، خۆی ئاماده‌ی چوونه ده‌ره‌وه کردبوو

(رێدار) ی کورپی لێی پرسى : بابه‌گیان نیازی چونه ده‌ره‌وه‌ت بۆکوێ یه ؟

باوکی : ده‌چم بۆمزگه‌وت کورپی شیرینم، تانویژه‌که‌م له‌گه‌ڵ موسلمانان به‌کۆمه‌ڵ ئه‌نجام بده‌م .

رێدار : نوێژ له‌مزگه‌وت، بۆچی ؟ ئه‌م گرنگیه‌ی مزگه‌وت چیه، بابه‌گیان .

باوکی : نوێژ له‌مزگه‌وت و به‌کۆمه‌ڵ کردنی پاداشتی یه‌كجار زۆرت‌ره له‌نوێژیک به‌تاک و له‌ماله‌وه‌بکریت .

هۆی ئه‌و ئاماده‌ بوونه‌ی مزگه‌وت و به‌کۆمه‌ڵ نوێژکردنه بۆزیندو راگرتنی ئه‌و پیرۆزی و یاده‌یه

که‌ یه‌که‌م مزگه‌وت له‌سه‌رده‌م و له‌سه‌ر ده‌ستی ابراهیم دا. (باوکی گشت پیغه‌مبه‌ران) (د.خ) دروستکرا .

کاتی‌ک خوای میهره‌بان فه‌رمانی پیکرد له‌سه‌ر زه‌ویداو له‌ناوه‌ندی (مکه‌) ی رێدار دا مالی

خوا (کعبه‌) دروست بکات که‌ خوای گه‌وره له‌گه‌ڵ دروستکردنی ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا جیی بۆ

دیاری کردبوو . ناوی لێنا (المسجدالحرام). خه‌لکی بانگه‌یشت ده‌کرد سه‌ردانی بکه‌ن و داوای

له‌خوا ده‌کرد ئه‌وده‌قه‌ره ئارام و پرفه‌پو به‌روبوم بی‌ت . هۆکاری دروستکردنی ئه‌م ماله‌ پیرۆزه‌ش

تابیته‌ مایه‌ی به‌ره‌که‌ت و هیدایه‌ت .

دوای هاتنی ئاینی ئیسلامیش پیغه‌مبه‌رمان (د.خ) دووهم مزگه‌وتی پیرۆزی له‌سه‌ر بنه‌مای

له‌خواترسان له (یثرب) دروستکردو به‌ناوی (مزگه‌وتی پیغه‌مبه‌ر) ناسراو شاره‌که‌ش له

(یثرب) ه وه کرا به (المدينة المنورة) واته شاری نورین (روناک‌کراوه) .

به‌م شیوه‌یه مزگه‌وتی حه‌رام وه‌ک یه‌که‌م مزگه‌وت له‌سه‌ر رووی زه‌وی بنیات نرا و دواتر

موسلمانان له‌هه‌موو سه‌رزه‌وی ئیسلامدا به‌کاری دروستکردنی مزگه‌وت هه‌لساون .

رێدار : بابه‌گیان، ئیستا د‌ل‌نیابووم بۆچی ئه‌وه‌نده په‌رۆشی نوێژکردنی له‌مزگه‌وتدا .

گه‌ر رێم بده‌ی له‌گه‌ڵت دێم بۆمزگه‌وت .

باوکی : بیگومان، کورم پیم خۆشه، فه‌رموو ئاماده‌به‌ پیکه‌وه‌بچین بۆ مزگه‌وت .

((چالاکى))

- داوايه له مامۆستا ئەم ئايه ته به كوردى راقه بكات (**إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي**

بَيْكَةً مُّبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ (ال عمران ۹۶)

- داواى دووهم له مامۆستا . راقه كردنى واتاى (البيت الحرام)

پیرست

لاپه پرہ

تیکرا

بابہ ت

۳	پیشہ کی
۴	وہ رزی یہ کہم
۵	وانہ ی یہ کہم لہ ناوہ پیروژہ کانی خوا
۶	وانہ ی دووہم گرنگی کارکردن
۸	وانہ ی سییہم سورہ تی (العصر)
۱۰	وانہ ی چوارہم دەست ہہ لگرتن لہ نازاردان
۱۱	وانہ ی پینجہم وازہینان لہ دەست وەردان لہ کارو باری خہ لکدا
۱۳	وانہ ی شہ شہم دانایی پیغہ مہر (د.خ)
۱۵	وانہ ی حہ و تہم ہا ورپیہ تی پرسوزو میہرہ بانی
۱۷	سرود / بیداری
۱۹	وہ رزی دووہم
۲۱	وانہ ی یہ کہم سورہ تی (القدر)
۲۲	وانہ ی دووہم سورہ تی (الکوثر)
۲۳	وانہ ی سییہم گویرایہ لی خوا لہ گویرایہ لی دایک و باوکدایہ
۲۵	وانہ ی چوارہم دل سوزی لہ بہ جیہینانی تہ رکدا
۲۶	وانہ ی پینجہم دراوسیہ تی باش
۲۷	وانہ ی شہ شہم ہا ورپیہ تی
۲۹	وانہ ی حہ و تہم مزگہ وت و نویزکردن لی
۳۱	پیرست

